

POSTANOWIENIE
OKRĘGOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO
OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH (...)

z dnia 25 kwietnia 2018 roku

w przedmiocie umorzenia dochodzenia

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych

we W. w składzie:

Przewodniczący: r.pr. A. J.

Sędziowie: r. pr. D. M. (sprawozdawca)

r. pr. J. G.

Protokolant: r.pr. K. C.

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. radcy prawnego M. M.

w sprawie zażalenia radcy prawnego A. Z. na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. B. J. z dnia 12 marca 2018 roku sygn. akt R.D. 3/2017 o umorzeniu dochodzenia

postanawia

1.

na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1870) w zw. z art. 437 § 1 kpk utrzymać w mocy w całości zaskarżone postanowienie.

2.

na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1870) kosztami postępowania dyscyplinarnego w niniejszym postępowaniu zażaleniowym w kwocie 920 zł obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych we W..

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 marca 2018 r., sygn. akt R.D. 3/2017 Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. B. J. umorzyła dochodzenie wszczęte na skutek zawiadomienia radcy prawnego A. Z. w sprawie podejrzenia popełnienia przez radcę prawnego Ł. Z. przewinienia dyscyplinarnego polegającego na nielojalnym i niekoleżeńskim postępowaniu wobec radcy prawnego A. Z. w okresie od stycznia do czerwca 2015 r. we W., tj. czynu opisanego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 32 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (stanowiącego załącznik do uchwały Nr 8/ (...) Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28.12.2010 r.) wobec stwierdzenia, że działanie radcy prawnego Ł. Z. nie wyczerpuje znamion przewinienia dyscyplinarnego (k.279-290).

Na powyższe postanowienie skarżąca A. Z. wniosła w terminie zażalenie.

Nie zgodziła się z decyzją Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego /dalej ZRD/, a zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła nierozpoznanie istoty sprawy i wydanie go bez przeprowadzenia wskazanych w przedmiotowym postępowaniu przez skarżącą dowodów, oparcie rozstrzygnięcia wyłącznie na twierdzeniach obwinionego i jego współniczki w spółce partnerskiej tworzonej przez nich wspólnie ze skarżącą, bez weryfikacji tych zeznań z zeznaniami skarżącej, nie mających pokrycia w przedstawionych dowodach, a przez to sprzeczność istotnych ustaleń ZRD z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego /dokumenty na piśmie/.

Zasadniczym zarzutem dyscyplinarnym wobec r. pr. Ł. Z. jest według skarżącej prowadzenie przez niego w czasie trwania spółki partnerskiej ze skarżącą i współniczką radcą prawnym A. D. działalności konkurencyjnej bez zgody i wiedzy skarżącej, wbrew przepisom prawa i postanowieniom umowy spółki, co wywołało szereg konsekwencji o charakterze naruszenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Zdaniem skarżącej doszło także do nieprawidłowości w spółce partnerskiej z udziałem skarżącej we wzajemnych rozliczeniach wspólników poprzez zaniżanie przez A. D. i Ł. Z. wyniku finansowego spółki za czerwiec 2015 r., a przez to działanie na szkodę skarżącej i nienależyte wykonanie porozumienia zawartego w związku z wyjściem skarżącej ze spółki.

Wobec powyższego zdaniem skarżącej Ł. Z. naruszył zasady etyki radcy prawnego.

Ponadto skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego (...) we W., względnie na dalszym etapie o rozważenie przekazania sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego (...) w W. do dalszego prowadzenia i ponownego rozpoznania albowiem wyraziła obawę, iż ustalenia dochodzenia i treść zaskarżonego postanowienia wynika z faktu, iż w niniejszej sprawie dotyczącej obwinionego, obwinioną jest Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego tut. (...) we W., co może nasuwać podejrzenia o stronniczość lub brak woli należytego wyjaśnienia przedmiotowej sprawy (k.296-300).

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wskazuje, że decyzja o umorzeniu dochodzenia była zasadna, a przeprowadzone czynności przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego nie wymagają uzupełnienia. Tym samym Sąd postanowił utrzymać w mocy w całości postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 12 marca 2018 r.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazała, że pomimo zawarcia umowy spółki partnerskiej na piśmie / (...) Radców Prawnych Spółka Partnerska, dalej (...)/, część istotnych kwestii strony ustaliły ustnie. Stąd też obecnie, gdy na skutek wewnętrznych nieporozumień partnerzy zaprzestali prowadzenia wspólnej działalności, ustalenie intencji stron i interpretacji postanowień napotyka trudności albowiem zeznania A. Z. w dużej mierze nie pokrywają się lub są sprzeczne z zeznaniami pozostałych wspólników.

Taka sytuacja dotyczy kwestii naruszenia zakazu konkurencji.

Zdaniem A. Z. zakaz ten został przez wspólników ustanowiony, a następnie złamany przez A. D. i Ł. Z.. Tymczasem zaprzeczyli oni, by zakaz taki w ogóle został ustanowiony.

Za ich wersją zdaniem ZRD może przemawiać fakt, że wspólnicy po zawiązaniu spółki pozostawili jednak swoje indywidualne kancelarie. – Ustalenie to, zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego (...) we W. /dalej (...)/ rozpatrującego niniejszą sprawę należy w świetle materiału dochodzeniowego oraz treści zażalenia i wyjaśnień skarżącej przed (...) uznać i przyjąć za bezsporne w sprawie.

Pozostawienie indywidualnych kancelarii wspólników zdaniem Rzecznik pozwala z kolei wnioskować, iż zrobili to w tym celu, by je nadal prowadzić niejako równoległe do spółki. W przeciwnym bowiem razie pozostawienie kancelarii

indywidualnych byłoby bezcelowe. Przy tym Ł. Z. wprost zeznał w dochodzeniu, że jeszcze przed zawiązaniem spółki oświadczył, iż nie rezygnuje z prowadzenia kancelarii i w jej ramach będzie nadal obsługiwał klientów. Nadto z zeznań A. D. i Ł. Z. wynikało, że każdy ze wspólników sam decydował którego pozyskanego klienta będzie obsługiwał osobiście w ramach kancelarii indywidualnej, a którego w ramach spółki.

Zdaniem Rzecznika w powyższej sytuacji brak dowodów na to, by wspólnicy A. D. i Ł. Z. nie mogli prowadzić spraw w ramach kancelarii indywidualnych.

W ocenie Sądu konkluzja Zastępcy Rzecznika jest trafna i dowodzi braku naruszenia zakazu konkurencji przez Ł. Z..

Tworzy to obraz braku naruszania przez Ł. Z. zakazu zajmowania się przez niego interesami konkurencyjnymi, gdyż należy wywieść na tle powyższego materiału dowodowego sprawy, iż o ile nawet wspólnicy nie wyrazili w sposób wyraźny zgody na taką działalność, to zakazu takiego też nie ustanowili.

Zachodzą bowiem w świetle zebranego w tej mierze i wystarczającego materiału dowodowego przesłanki przyjęcia domniemanej zgody pozostałych wspólników, w tym A. Z., na zajmowanie się interesami konkurencyjnymi, co znajduje wyraz w bezspornej zgodzie wszystkich wspólników na prowadzenie przez każdego z nich osobnych indywidualnych kancelarii radcy prawnego, bez wyraźnego określenia w sposób niepodważalny zakresu ich funkcjonowania, co pozwala przy ocenie materiału dowodowego na dopuszczenie sytuacji o ile nie wyraźnej, to przynajmniej domniemanej zgody wspólników na zajmowanie się interesami konkurencyjnymi w spółce, co z istoty wiąże się z prowadzeniem kancelarii radcowskich. Przyjęcie takiego domniemania w spółce partnerskiej dopuszcza zresztą w stosunkach pomiędzy wspólnikami art. 89 k.s.h. przez odesłanie do art. 56 k.s.h. dot. spółki jawnej, zezwalającego w ramach wykładni a contrario na zajmowanie się interesami konkurencyjnymi przy domniemanej zgodzie pozostałych wspólników.

Zarzut fałszowania dokumentacji spółki poprzez wyprowadzanie pieniędzy itp. jako przestępstwo nie podlega kognicji sądu dyscyplinarnego bez stwierdzenia tego typu czynów w postępowaniu karnym, a nie w dochodzeniu ZRD.

Zaniżenie wyniku finansowego zarzucane Ł. Z. przez A. Z. na zasadzie nieprawidłowości we wzajemnych rozliczeniach wspólników, także nie znajduje uzasadnienia.

Słusznie ZRD zauważa, iż strony podjęły decyzję co do sposobu rozliczenia za miesiąc czerwiec nie wskazując szczegółowo jakie pozycje mogą być brane pod uwagę. W rezultacie zatem do kosztów uzyskania przychodów wspólnicy zaliczyli wszystkie koszty, które zostały przez spółkę poniesione.

Trudno tu też indywidualnie zarzucić Ł. Z. te zdaniem skarżącej krzywdzące dla niej rozliczenia. W tej kwestii niewątpliwie zachodzi co do zasady nie dająca się rozdzielić ewentualna solidarna odpowiedzialność dwojga pozostałych wspólników. (...) nie rozpatruje zresztą zarzutu naruszenia rozliczeń finansowych w spółce partnerskiej co do zasady, gdyż nie dysponuje narzędziami księgowymi w zakresie takich skomplikowanych rozliczeń, ani nie znajduje podstaw do powoływania biegłych w tym zakresie, gdyż wykracza to przedmiotowo poza zakres rozważenia odpowiedzialności opartej o naruszenie zasad etyki na podstawie (...).

Należy też zdecydowanie podzielić wyrażony przez ZRD w zaskarżonym postanowieniu pogląd, iż skarżąca jako wspólnik miała pełny wgląd w ewidencję zakupów i sprzedaży VAT, w dokumenty księgowe oraz w historię operacji bankowych, co dawało jej możliwość dokonania weryfikacji stwierdzonych nieprawidłowości finansowych, a brak tego typu działań z jej strony nie może być usprawiedliwiony trudnością zapanowania nad tym co kto robi i jak generuje się koszty. Każdy bowiem wspólnik spółki partnerskiej ma nie tylko prawo ale i obowiązek prowadzenia spraw spółki / art. 89 w zw. z art. 39 § 1 k.s.h./.

Wymaga podkreślenia, że wszelkie niejasności i sprzeczności w kwestiach finansowych są wyjaśniane w toku postępowania sądowego o zapłatę, toczącego się z powodztwa skarżącej. Dlatego na obecnym etapie ani Rzecznik, ani Sąd Dyscyplinarny nie mogą rozstrzygać w tej kwestii.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Alternatywny wniosek skarżącej o rozważenie przekazania sprawy do Rzecznika Dyscyplinarnego (...) w W. na dalszym etapie stał się bezprzedmiotowy wobec utrzymania w mocy postanowienia ZRD we W.. (...) we W. nie posiada zresztą samodzielnej kompetencji przekazywania spraw pomiędzy Rzecznikami Dyscyplinarnymi różnych I. Okręgowych, tak zresztą, jak i dokonywania wyłączeń Rzeczników lub ich Zastępców, tym bardziej zresztą, że wobec braku sprecyzowania wniosku zażalenia w takim kierunku, kwestia ta nie mogła być rozpatrywana w niniejszym postępowaniu odwoławczym w zakresie przekazania takiego wniosku zgodnie z właściwością.

O kosztach postępowania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie przepisu art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 KPK w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych od niniejszego postanowienia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. nie przysługuje środek odwoławczy.